

Kampen om radiolyssnarna

bP 505/64

National Library
of Sweden

M E D D E L A N D E

Nr 64

Augusti 1974

KAMPEN OM RADIOLYSSNARNA

The radio war, The Economist, Volume 250,
Number 6814, March 30 1974, ss 42-43

Översättning och redigering:

Kurt Törnqvist och Kjell Aggefors

BEREDSKAPSNÄMNDEN FÖR PSYKOLOGISKT FÖRSVAR

MEDDELAND

August 1914

Nr 84

KAPITEL OM RADIOLYSABANA

Om radiolysans i de organiska ämnen. Meddelande från Kungliga Tekniska Högskolan i Stockholm, 1914.

Utgivet af Kungliga Tekniska Högskolan i Stockholm

År 1914. Häftets pris 1 krona

KUNGLIGA TEKNISKA HÖGSKOLEN I STOCKHOLM

FÖRORD

Tidskriften ECONOMIST skrev den 23 mars en ledande artikel om "radiokriget" med anledning av en befarad nedskärning av statsbidraget till BBC:s utlandssändningar. Tidskriften argumenterar emot en sådan nedskärning och hävdar bl a att BBC:s utlandsservice är en av de mest effektiva sätten att föra ut brittiska nyheter och åsikter. Tidskriften påpekar också att BBC trots betydligt mindre sändningstid än ryssar, kineser och amerikaner på åtskilliga håll i världen har större lyssnarpublik. En nedskärning av BBC:s statsbidrag skulle få till följd att hela produktionsområden skulle falla bort och det skulle sedan bli svårt att återuppliva dem.

I det följande numret, den 30 mars, återkom tidskriften med en utförligare artikel om "radiokriget" för att ytterligare argumentera mot en nedskärning av statsbidraget. I detta MEDDELANDE återger vi denna artikel i översättning med tillhörande bilder och diagram.

Artikeln som ger en brittisk syn på utlandssändningar, har intresse i anslutning till beredskapsnämndens s k PROPAN-projekt, i vilket radiosändningar på svenska språket från utlandet studerats vid Statsvetenskapliga institutionen i Göteborg. Den är också av intresse med tanke på den diskussion om det fria informationsflödet, som pågår i samband med säkerhetskonferensen.

Kurt Törnqvist

Tidskriften ECONOMIST skrev den 23 mars en ledande artikel om "radioaktivet" med anledning av en delad nedskärning av statsbidraget till BBC:s utlandsändning. Tidskriften argumenterar mot en sådan nedskärning och hävdar på ett BBC:s utlandsändning att en av de mest effektiva sätten att föra ut britiska nyheter och åsikter. Tidskriften påpekar också att BBC trots betydligt mindre sändningskostnader än svenskarna och amerikanska på åttio till hundra har bättre lyssningsstatistik. En nedskärning av BBC:s sändningskostnader skulle få till följd att hela produktionsomgången skulle falla bort och det skulle sedan bli svårt att återuppliva den.

I det följande nummer, den 30 mars, återkom tidskriften med en utförligare artikel om "radioaktivet" för att ytterligare argumentera mot en nedskärning av statsbidraget. I detta HÖRNINGEN återges ett diagram i överensstämmelse med tillhörande text och diagram.

Artikeln som ger en kritisk syn på utlandsändningarna har intresset i anledning till beredningskommitténs PROVA-projekt, vilket radiohörsningarna på svenska språket från utlandet studeras vid Statsvetenskapliga institutionen i Göteborg. Den är också av intresse tack på den diskussion om det fria informationsflödet som pågår i samband med säkerhetskonferensen.

Kurt Törpelt

KAMPEN OM RADIOLYSSNARNA

En kamp som vi vinner

Finansdepartementet vill skära bort ännu mer av BBC:s utlandssändningar och senator Fulbright i Amerika tror att radiosändningar till kommunistländerna är en "relik från det kalla kriget". Faktum är att Västs del av radio-kriget, pund för pund, är vida effektivare än kommunisternas ansträngningar, vilket är orsaken till att Sovjetunionen bibehåller sitt tryck på besvärade regeringar i Väst att avstå från detta det starkaste av vapen.

Lenin påstod att radion var en "tidning utan papper och gränser", en tanke som hans efterföljare tydligen fortfarande håller fast vid. För närvarande sänder Ryssland och dess allierade totalt 1 350 timmar i veckan eller strax under 10 miljoner ord enbart till Västeuropa och Nordamerika. Som kontrast är den sammanlagda sändningstiden per vecka till Ryssland och Östeuropa 825 timmar eller strax under 6 miljoner ord.

Även med denna skillnad har kommunisterna satsat avsevärda massor av pengar och resurser på ett försök att hindra den begränsade mängden radiosändningar från Väst att nå lyssnare i deras länder. Sistlidna september strax före öppnandet av den andra fasen i den europeiska säkerhetskonferensen i Genève hade Ryssland och de andra östeuropeiska länderna inte mindre än 3 000 sändare vars enda syfte var att störa radiosändningar från Väst riktade till den kommunistiska världen. Dessa sändare, som först dök upp efter den kommunistiska kuppen i Tjeckoslovakien år 1948, kostade 250 miljoner dollar att installera och har en årlig driftskostnad på 100 miljoner dollar. Detta är mer än vad den sovjetiska regeringen lägger ner på sitt inrikes radionät och nära tre gånger mer än vad den brittiska regeringen förbrukar på sitt årliga bidrag till BBC:s utlandssändningar.

En kamp som vi vinner

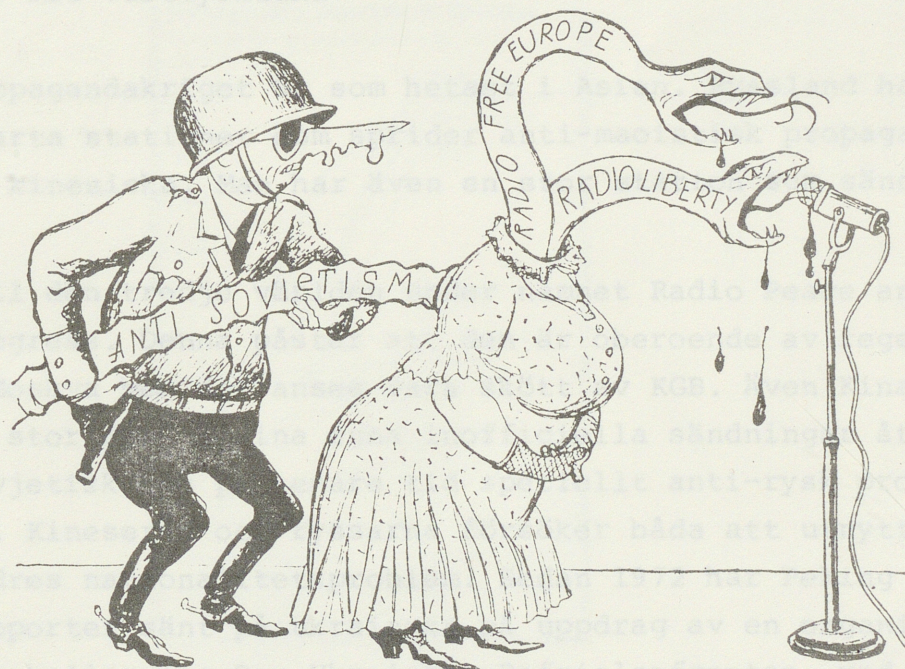
Finnsdepartementet vill skära bort ännu mer av BBC:s utlandsändningar och senator Fairbridge i Amerika tror att radiosändningar till kommunistländerna är en "relig" från det kalde kriget". Faktum är att Västs del av radior- kriget, grund för grund, är vida effektivare än kommunist- ternas ansträngningar, vilket är orsaken till att Sovjet- unionen bibehåller sitt tryck på besvärade regeringar i Väst att avstå från detta det starkaste av vapen.

Lenin påstod att radion var en "rönning utan papper och gränser", en tanke som hans efterföljare tydligen förf- farande håller fast vid. För närvarande sänder Ryssland och dess allierade totalt i 350 timmar i veckan eller strax under 10 miljoner ord enbart till Västeuropas och Nordamerika. Som kontrast är den sammantagna sändnings- tiden per vecka till Ryssland och Östeuropa 825 timmar eller strax under 6 miljoner ord.

Även med denna skillnad har kommunisterna satsat svår- värda massor av pengar och resurser på att försöka att hindra den begränsade mängden radiosändningar från Väst att nå lyssnare i dessa länder. Statliga september strax före öppnandet av den andra fasen i den europeiska säker- hetskonferensen i Genève hade Ryssland och de andra öst- europeiska länderna inte mindre än 3 000 sändare vars enda syfte var att störta radiosändningar från Väst till de till den kommunistiska världen. Dessa sändare, som först dök upp efter den kommunistiska kuppen i Tjecko- slovakien år 1948, kostade 250 miljoner dollar att in- stallera och har en årlig driftkostnad på 100 miljoner dollar. Detta är mer än vad den sovjetiska regeringen lägger ner på sitt inrikes radionät och nära tre gånger mer än vad den brittiska regeringen förbrukar på sitt årliga bidrag till BBC:s utlandsändningar.

Störningarna av BBC, Voice of America och några andra stationer i Väst upphörde i september. Men en del av stationerna i synnerhet de från Amerika finansierade stationerna i München, Radio Free Europe och Radio Liberty, störs även nu. Den västtyska stationen i Köln, Deutsche Welle, har på nytt störts sedan januari, då den började att på ryska sända Alexander Solsjenitsyns nya bok om fångläger i Sovjetunionen, GULAG-arkipelagen. Ansvariga för andra stationer i Väst vet att störning av deras sändningar kan återupptas omedelbart om den sovjetiska regeringen beslutar att det är önskvärt att göra det. Detta inträffade år 1960 efter en flerårig period utan störsändningar och på nytt efter invasionen i Tjeckoslovakien år 1968.

Bild 1.

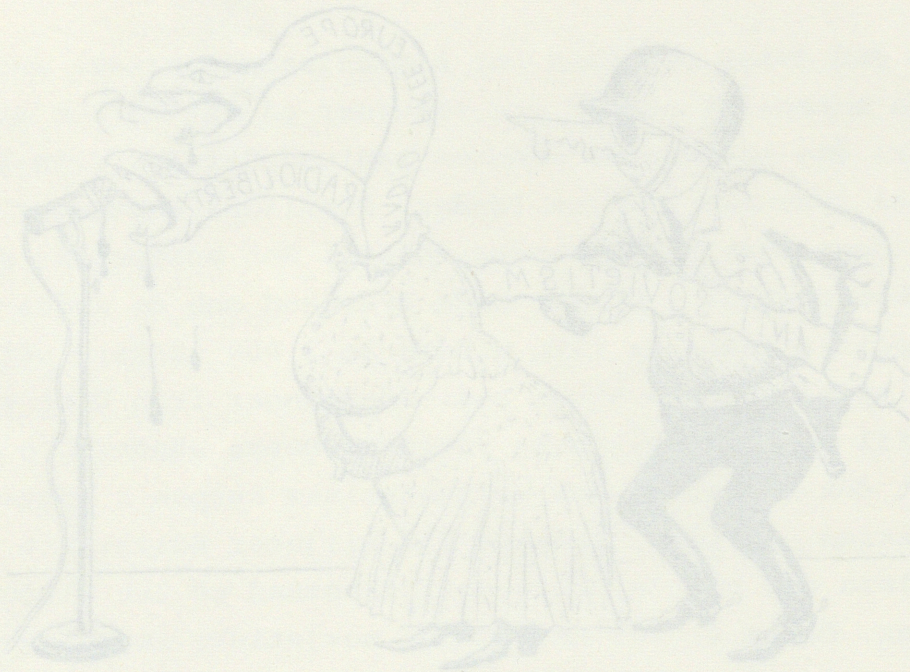

Russia's view of western poison

PRAVDA

Störningarna av BBC, Voice of America och några andra stationer i Väst upphörde i september. Men en del av stationerna i synnerhet de från Amerika finansierade stationerna i München, Radio Free Europe och Radio Liberty, störs även nu. Den västtyska stationen i Köln, Deutsche Welle, har på nytt störts sedan januari, då den började sända på ryska sånda Alexander Solzjenitsyns nya bok om lämpighet i Sovjetunionen, GULAG-arkipelago. Ansvaret för andra stationer i Väst vet att störningarna beror på att sovjetiska myndigheter kan återupptas omedelbart om den sovjetiska regeringen bestämmer att det är önskvärdt att göra det. Detta inträffade år 1960 efter en liknande period utan störningar och på nytt efter invasionen i Tjeckoslovakien år 1968.

Bild 1.

En annan syn på västerns politiska situation

I Väst bryr sig ingen om att störa kommunistiska sändningar (även om det är känt att den grekiska regeringen försökt störa de grekiskspråkiga sändningar från Deutsche Welle i Västtyskland). Inte heller använder sig länderna i Väst av hemliga "svarta" radiosändningar, vilket kommunisterna gör. Två stationer som kallar sig själva Radio Free Portugal och Radio Independent Spain sänder i verkligheten från Cluj i Rumänien. Två grekiska stationer har opererat från Östtyskland (utan att såvitt man vet har störts av Aten). Det förekommer sändningar på turkiska från Bulgarien och på persiska och kurdiska från Ryssland. Men det viktigaste kännetecknet på dessa svarta sändningar är att de omedelbart kan tystas i enlighet med den sovjetiska politikens behov. Sändningarna till Iran förefaller att nyligen ha upphört, och två sändare som sköttes från Östtyskland, en riktad till den västtyska armén, har upphört, antagligen för att inte spoliera Rysslands relationer med Västtyskland.

Propagandakriget är som hetast i Asien. Ryssland har två svarta stationer som sprider anti-maoistisk propaganda på kinesiska. Man har även en stor station som sänder

till den tredje världen under namnet Radio Peace and Progress. Denna påstår att den är oberoende av regeringen i Moskva men den anses vara skött av KGB. Även Kina ägnar en stor del av sina egna inofficiella sändningar åt anti-sovjetisk och på senare tid speciellt anti-rysk propaganda. Kineserna och ryssarna försöker båda att utnyttja den andres nationalitetsproblem. Sedan 1972 har Peking enligt rapporter sänt på ukrainska på uppdrag av en organisation som kallar sig Den Ukrainska Befrielsefronten, med hjälp av några ukrainska flyktingar i Väst. Förutom detta sänder Kina på ryska och andra språk som talas i Sovjetunionen liksom på de asiatiska grannstaternas språk. I Europa har Tirana Radio i Albanien under årtal varit Pekings språkrör.

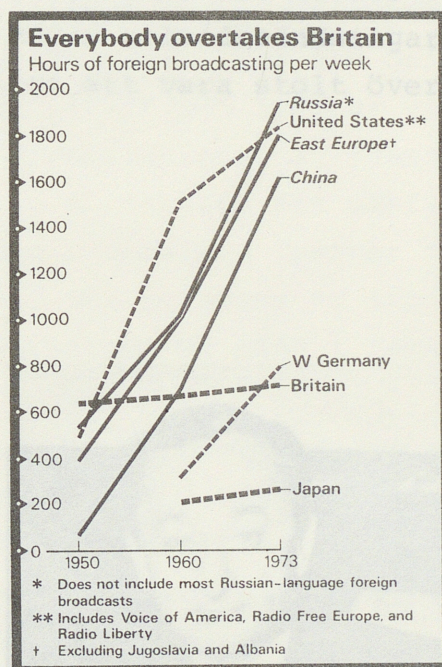
I Väst blir sig ingen om att stora kommunalistiska sändningar (även om det är känt att den grekiska reserparen försökt stora de grekiskspråkiga sändningar från Deutsche Welle i Västtyskland). Inne heller använder sig länderna i Väst av hemliga "svarta" radiosändningar, vilket kommunisterna gör. Två stationer som kallar sig själva Radio Free Portugal och Radio Independent Spain sänder i verksamheten från Gijón i Baskien. Två grekiska stationer har opererat från Göttykland (utan att nävra namn) har stora av Åren). Det förekommer sändningar på turkiska från Bulgarien och på persiska och kurdiska från Ryssland. Men det viktigaste kännetecknet på dessa svarta sändningar är att de omedelbart kan flyttas i enlighet med den sovjetiska politikens behov. Sändningarna till från föreläsnings att nyligen ha upphört, och två sändare som sköttes från Göttykland, en riktad till den västtyska armén, har upphört, antagligen för att inte spolia Rysslands relationer med Västtyskland.

Propagandakriget är som mestad i Asien. Ryssland har två svarta stationer som sprider anti-maoistisk propaganda på kinesiska. Man har även en stor station som sänder

till den tredje världen under namnet Radio Peace and Progress. Denna påstår att den är oberoende av regeringar i Moskva men den anses vara sköta av KGB. Även kines sänder en stor del av sina egna inofficiella sändningar åt anti-sovietisk och på senaste tid speciellt anti-tyrk propaganda. Kineserna och tyssarna försöker båda att utnyttja den andres nationalitetsproblem. Sedan 1972 har Peking enligt rapporter sändt på ukrainska på uppdrag av en organisation som kallar sig den Ukrainska Befrielsefronten, med hjälp av några ukrainska flyktningar i Väst. Förutom detta sänder den Kina på ryska och andra språk som kallas i sovjetunionen liksom på de asiatiska grannstaternas språk. I Europa har Tirans Radio i Albanien under årtal varit Pekings språkrör.

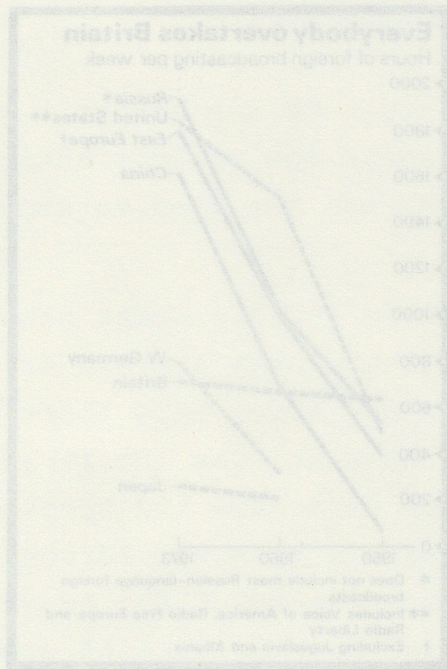
Sammanfattningsvis har de kommunistiska ländernas radiosändningar till den icke-kommunistiska världen vuxit enormt under senare år, mer än femdubblats sedan 1950. Under samma period har ökningen av sändningarna från Väst endast varit hälften så stor. Kommunistiska sändare har också blivit mer sofistikerade i sin framställning. Det förekommer färre uppräknningar av själödödade statistik om sovjetiska "bedrifter" och flera förnuftsargument till försvar för sovjetisk politik i termer som en utländsk lyssnare åtminstone kan börja att acceptera. Ryssland och Kina utnyttjar till och med argument och fakta från icke-marxistiska källor när detta passar dem.

Diagram

Sammanfattningsvis har de kommunistiska ländernas radio-
 sändningar till den icke-kommunistiska världen vuxit
 enormt under senare år, mer än fördubblats sedan 1950.
 Under samma period har öningen av sändningarna från Väst
 endast varit hälften så stor. Kommunistiska sändare har
 också blivit mer sofistikerade i sin framställning. Det
 förekommer färre upprepningar av sändningsstatistik
 om sovjetiska "bedrifter" och flera förnuftsargument till
 försvar för sovjetisk politik i termer som en utländsk
 lysnare åtminstone kan börja att acceptera. Ryssland och
 Kina nyttjar till och med argument och fakta från icke-
 marxistiska källor när detta passar dem.

Diagram

Vilket inflytande Rysslands och Kinas propaganda än har på varandras befolkningar, står effekten av den på andra håll ännu inte i proportion till de resurser som satsas på den. I stora delar av Afrika har till exempel BBC fortfarande en klar ledning framför alla medtävlare när det gäller antalet lyssnare, även om Deutsche Welles nya sändare på en del ställen börjar komma ikapp. BBC lyckas speciellt bra i Nigeria. Även i Indien, som har börjat få en närgående uppmärksamhet från rysk propaganda under det senaste decenniet, visar oberoende undersökningar att BBC har 15 gånger så många lyssnare till sina sändningar på hindi i de stora tätortsområdena som radion i Moskva. De kinesiska sändningarna lider av fientligheten mellan Indien och Kina. I Mellanöstern lyckas BBC med sina arabiska sändningar bättre än de övriga. En opinionsundersökning som utfördes bland läsarna av en tidning i Beirut på Yom Kippur-krigets femte dag visade BBC överst på popularitetslistan med Kairos radio på andra plats. Chefen för BBC:s utlandssändningar, Mr Gerry Mansell, har åtskilligt att vara stolt över.

Bild 2.

Must Mansell's voices be silenced?

Vilket inflytande Rysslands och Kinas propaganda är på
på varandras befolkningar, står effekten av den på andra
håll ännu inte i proportion till de resurser som sätts
på den. I stora delar av Afrika har till exempel BBC
fortfarande en klar ledning framför alla medtävlande när
det gäller antalet lyssnare, även om Deutsche Welles nya
sändare på en del ställen börjar komma ikapp. BBC lyckas
speciellt bra i Nigeria. Även i Indien, som har börjat
få en någorlunda uppmärksamhet från rysk propagandas under
det senaste decenniet, visar oberoende undersökningar
att BBC har 15 gånger så många lyssnare till sina sänd-
ningar på hindi i de stora tätortsområdena som radion i
Moskva. De kinesiska sändningarna lider av förtullningen
mellan Indien och Kina. I Mellanöstern lyckas BBC med
sina arabiska sändningar bättre än de övriga. En oposition-
undersökning som utfördes bland läsarerna av en tidning i
Beirut på Yom Kippur-krigets femte dag visade BBC överta
på populäritetslistan med Kairo radio på andra plats.
Chefen för BBC:s utlandsändningar, Mr Gerry Mansell,
har åtskilligt att vara stort över-

Bild 2.

Mr Gerry Mansell, chef för BBC:s utlandsändningar.

Publiken för de kommunistiska sändningarna i Väst är så liten huvudsakligen beroende på att även de argaste kritikerna av de flesta regeringarna i Väst kan få reda på lika mycket om den "sentida kapitalismens" synder från lokala källor. Även där auktoritära regimer kontrollerar massmedierna, förefaller alternativet för återstoden av befolkningen vara en västlig snarare än en kommunistisk station eller tidning.

I kommunistiska länder däremot kan de flesta personer fortfarande inte resa till icke-kommunistiska länder eller komma över tidningar och tidskrifter från Väst. Enbart detta förklarar antagligen de västliga radiosändningarnas enorma popularitet. Dessa ger lyssnarna den sorts fakta och information som annars är tillgänglig endast för en liten cirkel äldre parti- och ämbetsmän. Det är inte lätt att komma över lyssnarsiffror i länder som inte tillåter några oberoende undersökningar genomförda av utlänningar. Hur som helst, olika andra sätt att ta reda på vem som lyssnar - brev, besök i Väst av lyssnare, uppskattningar av resenärer - har lett Radio Liberty till slutsatsen att omkring 70 % av den vuxna befolkningen i Ryssland lyssnar till sändningar från Väst och att sex personer av tio lyssnar till Radio Liberty åtminstone en gång i veckan.

Radio Liberty i München citerar Mr Solsjenitsyns uttalande i en intervju för New York Times i augusti 1972, att var och en i Ryssland som önskar veta vad som händer i Ryssland måste lyssna på Radio Liberty. Stationen sänder på 18 av Sovjetunionens språk. Den vill försöka vara "en alternativ home service". För närvarande utgörs ungefär 20 % av sändningarna från Radio Liberty av underjordiska samizdat-publikationer, som smugglats ut ur Ryssland och som läses och diskuteras i etern.

Publiken för de kommunistiska sändningarna i Väst är så
liten huvudsakligen beroende på att även de ärgaste kri-
tikerna av de flesta regeringarna i Väst kan få reda på
lika mycket om den "sentida kapitalismens" synder från
lokala källor. Även där auktoritära regimer kontrollerar
massmedierna, förelägger alternativen för återstoden av
befolkningen vara en västlig ansikte än en kommunistisk
station eller tidning.

I kommunistiska länder däremot kan de flesta personer
fortfarande inte resa till fiktiv-kommunistiska länder
eller komma över tidningar och tidskrifter från Väst.
Endast detta förklarar antagligen de västliga radio-
ningarnas enorma popularitet. Dessa gör lyssnarna den
sorts fäkt och information som annars är tillgänglig
endast för en liten cirkel äldre parti- och ämbetsmän.
Det är inte lätt att komma över lyssnarsiffror i länder
som inte tillåter några oberoende undersökningar genom-
förda av utländingar. Här som helst, olika andra sätt
att ta reda på vem som lyssnar - brev, besök i Väst av
lyssnare, uppskattningar av resenärer - har lett Radio
Liberty till slutsatsen att omkring 70 % av den vuxna
befolkningen i Ryssland lyssnar till sändningar från
Väst och att sex personer av tio lyssnar till Radio
Liberty åtminstone en gång i veckan.

Radio Liberty i München citerar Mr Solzjentsjyns uttalande
de i en intervju för New York Times i augusti 1973, att
var och en i Ryssland som önskar veta vad som händer i
Ryssland måste lyssna på Radio Liberty. Stationen sänder
på 18 av Sovjetunionens språk. Den vill försöka vara "en
alternativ home service". För närvarande utgörs ungefärligt
20 % av sändningarna från Radio Liberty av underjordiska
samtidigt-publikationer, som smugglats ut ur Ryssland och
som läses och diskuteras i storn.

Radio Free Europe spelar en liknande roll i de fem öst-europeiska länder till vilka man sänder; Polen, Tjeckoslovakien, Ungern, Rumänien och Bulgarien. Enligt dess undersökningar lyssnar omkring 50 % av alla vuxna över 14 år till stationens sändningar. Siffran är högst vid kriser. Efter oroligheterna i Polen i december 1970 ökade publiken till uppskattningsvis 83 % av den vuxna befolkningen i Polen, 78 % i Ungern och 66 % i Rumänien. Det är intressant att Radio Free Europe's lyssnarantal sjönk dramatiskt i Tjeckoslovakien från januari till augusti år 1968 - när Dubcek-regimen tillät den inhemska pressen, radion och televisionen att agera relativt fritt. Lyssnarskaran ökade igen efter den sovjetiska invasionen av landet.

Men trots sin för närvarande relativa objektivitet måste Radio Liberty och Radio Free Europe fortfarande dras med sina tidigare bindningar till CIA, som bekostade dem under två decennier. BBC, Voice of Amerika och Deutsche Welle har inga sådana problem. Voice of Amerika som sänder på 35 språk är huvudsakligen populär för sin musik och sina nyheter om Förenta staterna. Båda tycks intressera den yngre generationen i den kommunistiska världen. Deutsche Welle klarar sig bra. Under förra året mottog man 34 % fler brev än under 1972. Men man har fortfarande problem på grund av den kvardröjande antipatin gentemot tyskar som finns i Östeuropa och Ryssland.

BBC har inte något sådant handikapp, och man drar nytta av det fortfarande ihåtkomna arbete som man utförde såsom frihetens stämma under det andra världskriget. Dess tradition att rapportera även de dåliga nyheterna har lett till att BBC har fått stå modell för de nyare stationerna såsom Deutsche Welle. Dess speciella styrka (och fara, från de kommunistiska myndigheternas synvinkel) ligger just i objektiviteten. När BBC:s ryska program

Radio Free Europe spelar en liknande roll i de fem öst-
europiska länder till vilka man sänder; Polen, Tjecko-
slovakien, Ungern, Rumänien och Bulgarien. Enligt dess
undersökningar lyssnar omkring 50 % av alla vuxna över
14 år till stationens sändningar. Siffran är högst vid
kriser. Efter kriserna i Polen i december 1970 ökade
publiken till uppskattningvis 83 % av den vuxna befolk-
ningen i Polen, 78 % i Ungern och 66 % i Rumänien. Det
är intressant att Radio Free Europe's lyssnarantal stök
dramatiskt i Tjeckoslovakien från januari till augusti
år 1968 - när Dubcek-regimen tillät den inhemska pressen,
radio och television att spela relativt fritt. Lyss-
narskaran ökade igen efter den sovjetiska invasionen av
landet.

Men trots sin för närvarande relativa objektivitet måste
Radio Liberty och Radio Free Europe fortfarande dras med
sina tidigare bindningar till CIA, som bekostade dem
under två decennier. BBC, Voice of America och Deutsche
Welle har inga sådana problem. Voice of America som sän-
der på 35 språk är huvudsakligen populär för sin musik
och sina nyheter om föränta staterna. Båda tyska intres-
sera den yngre generationen i den kommunistiska världen.
Deutsche Welle klarar sig bra. Under förra året mottog
man 34 % fler brev än under 1972. Men man har fortfarande
problem på grund av den kvardröjande antipatiska gentemot
tyskar som finns i Östeuropa och Ryssland.

BBC har inte något sådant handikapp, och man drar nytta
av det fortfarande lågkomna arbetet som man utförde så-
som frihetens strämma under det andra världskriget. Dess
tradition att rapportera även de dåliga nyheterna har
lett till att BBC har fått stå modell för de yngre sta-
tionerna såsom Deutsche Welle. Dess speciella styrka
(och fara, från de kommunistiska myndigheternas synvinkel)
ligger just i objektiviteten. När BBC:s tyska program

sände ett program om Robin Days telefonsvararprogram under den engelska valkampanjen i februari tog det moskva-radion endast 24 timmar att komma igen med en attack mot programmet. Den sovjetiska regeringen gillar inte att folket får höra om demokrati i aktion.

En dag kommer det kanske inte längre att vara nödvändigt för ryssar och östeuropéer att lyssna till stationer i Väst. Men inte ännu. Det är sant att vem som helst nu kan köpa dagstidningar från Väst i affären för utländska tidningar på Jerozolimske Aleje i Warszawa och att dagstidningar från Väst är till salu även på stora hotell i Budapest och till och med i Prag. Men till dess informationsflödet blir åtskilligt friare än det är idag - och det betyder större frihet för journalister och radiofolk inne i de kommunistiska länderna - kommer radiosändningar från Väst att fortsätta att vara en livsnerv för många människor i den kommunistiska världen. Det är en livsnerv som skulle kunna klippas av av senator Fulbright eller av finansiell panik i Storbritannien.

sände ett program om Robin Day's telefonsvarprogram un-
der den engelska valkampanjen i februari tog det Moskva-
radion endast 24 timmar att komma igen med en attack mot
programmet. Den sovjetiska regeringen villar inte att fol-
ket får höra om demokrati i aktion.

En dag kommer det kanske inte längre att vara nödvändigt
för ryssar och österropörer att lysa till stationer i
Väst. Men inte ännu. Det är sant att vem som helst nu kan
köpa dagstidningar från Väst i allmänhet för utländska tid-
ningar på Jeruzalimska Aieje i Warszawa och att dagstid-
ningar från Väst är till sale även på stora hotell i
Budapest och till och med i Prag. Men till dess informa-
tionsfödet blir åtskilligt lättare än det är idag - och
det betyder större frihet för journalister och radifolk
inne i de kommunistiska länderna - kommer radionsändningar
från Väst att fortsätta att vara en livsnerv för många
människor i den kommunistiska världen. Det är en livs-
nerv som skulle kunna klippas av av senator Fabrigant
eller av finansieff panik i Storbritannien.

KUNGL. BIBL.
23 AUG 1974
STOCKHOLM